

Delårsrapport 2 2026

Hjälpmedelscentrum

Diarienummer: HMC260016

Region Västmanland

Inledning

Året i korthet

Verksamheten har haft ett stort behov av investeringar, vilket har medfört en hög belastning på investeringsbudgeten. Prognosen visar att tillgängliga investeringsmedel inte kommer att vara tillräckliga för att möta samtliga behov under året.

Arbetsmiljön är fortsatt god och verksamheten har kunnat rekrytera nya medarbetare för att möta den ökade efterfrågan av hjälpmedel samt efter pensionsavgångar.

Genom ett målmedvetet arbete med digitalisering och effektivisering av våra processer har vi lyckats möta den ökade volymen av hjälpmedel och att upprätthålla en hög kvalitet i verksamheten.

Framtid och utmaningar

Dialogen kring framtida lokallösning fortsätter. Frågan om ett eventuellt fastighetsköp eller en framtida flytt behöver få en långsiktig lösning för en stabil förutsättning för verksamhetens fortsatta utveckling.

Efterfrågan på hjälpmedel i länet fortsätter att öka, vilket innebär att verksamheten behöver anpassas för att möta ett växande behov. Under kommande år behöver vi därför se över vår organisation, våra arbetssätt och hur vi på bästa sätt kan möta den ökade efterfrågan. Samtidigt behöver vi utreda och planera för den nya verksamhet som vi fått i uppdrag att etablera, vilket ställer krav på både resurser och strategisk utveckling.

Delårsrapport

Perioden i siffror

Sjukfrånvaro, ack 3,2 %
Förändring årsarbetare utifrån arbetad tid +2
Ekonomiskt resultat till och med augusti uppgår till +5,8 mnkr
Årsprognos ekonomiskt resultat +0,9 mnkr
Aktuell bruttokostnadsutveckling +8 %, varav hjälpmedel +5 %
Antal beställningar +3,4 % jämfört med 2025
Andel arbetsorder för teknik (AU och FU) +2,2 % jämfört med 2025
Andel konsulentremisser utprovning +6,5% jämfört med 2025

Värt att notera

- Låg sjukfrånvaro
- Bra ekonomiskt resultat
- Hög belastning för konsulenterna gällande utprovning

Region Västmanland

Måluppfyllelse

Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet	Status
Hjälpmedelscentrum ska se över om samarbeten kan skapas, t ex med kommuner, för att optimera arbetet kring hjälpmedel.	Positiv

Nöjda och trygga invånare	Status
Hjälpmedelscentrum ska fortsätta tillgängliggöra medicintekniska hjälpmedel utifrån grunduppdraget inom rörelsehinder, inkontinens, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel som stödjer den enskilda patienten och bidrar till ökad aktivitet, delaktighet och självständighet.	Positiv

Engagerade medarbetare med rätt kompetens	Status
Hjälpmedelscentrum ska fortsätta ge medarbetare kompetensutveckling och även genomföra utbildningar i Utvecklande medarbetarskap	Positiv
Hjälpmedelscentrum ska fortsätta arbetet med att digitalisera arbetssätt i verksamheten och hitta processer som skapar en bättre arbetsmiljö och friskfaktorer.	Positiv

Klicka eller tryck här för att ange text.

Ekonomi i balans	Status
Hjälpmedelscentrum ska fortsätta utveckla sina arbetssätt via digitalisering för att möta omställningen till nära vård. Hjälpmedelscentrum ska se över vilka hjälpmedel som ska vara förskrivningsbara i Västmanland samt se över kriterier/regelverk för dessa hjälpmedel.	Positiv

Nöjda och trygga invånare

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	77,8%	80%	69,7%	Negativ	Den negativa trenden har berott på ett högt inflöde och i kombination med frånvaro i gruppen. Det har lett till svårigheter att erbjuda tider inom 3 veckor. Inflödet av utprovningsärenden har ökat med 6,5 % för delår 2 2026 jämfört med samma period 2025.
Andel reparationer inom 5 arbetsdagar	83,4%	88%	89,8%	Positiv	Utfallet är positivt och ligger över målet. Visar på att effektiviseringar börjar ge effekt
Andel besvarade samtal i kundtjänst	99,4%	96%	99,5%	Positiv	Fortsatt hög tillgänglighet samtidigt som ärenden i 1177 ökar
Andel leveranser planerad leveransdag	92,7%	95%	93,1%	Positiv	Vi ligger precis under målet men trenden är positiv och på väg upp.
Upplevd nöjdhet och delaktighet hos patient	-	>90%		Oförändrad	Nationell enkätundersökning under hösten.

Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Ökning av antal ärenden via 1177.se	11%	öka 10%	12%	Positiv	Ärenden via 1177.se fortsätter att öka.

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Ackumulerad sjukfrånvaro	5,1%	6%	3,2%	Positiv	Väldigt låg sjukfrånvaro totalt i verksamheten
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	-	Behålla	-		
Antal rehabiliteringsärenden	10		4	Positiv	Lägre än 2025
Antal arbetsmiljöavvikelser totalt	1		5		
Antal specifika arbetsmiljöavvikelser (stickskador, hot/våld)	0	-	0		

Region Västmanland

Ekonomi i balans

Indikator	Utfall 2025	Mål 2026	Utfall 2026	Trend	Kommentar
Ekonomiskt resultat	8,1 mnkr	0,0	5,8 mnkr	Positiv	Ack utfall augusti
Andel körda mil/individmärkt hjälpmedelsvolym	0,40	0,5	0,38	Positiv	En mindre intensiv sommar innebar kortare körsträcka för perioden
Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	92,4%	90%	92,6%	Positiv	Ökar långsamt, närmar sig optimal nivå.

Region Västmanland

Aktiviteter

Nr	Aktiviteter	Tidplan	Ansvarig	Status	Kommentar
	Undersöka förutsättningarna kring informationsinsatser via sociala medier	Q2	Kerstin M	Planenligt	Rebranda en film från Region Sörmland vilket innebär en kostnad. Dialog med Kommunikationsenheten för att finna en lösning.
	Utveckla och se över möjligheter till hur vi arbetar med 1177.se och e-tjänster i verksamheten	Q2	Johan E	Planenligt	Arbete pågår gällande uthopp i 1177 och hjälpmedelslista. Arbetet med *Ingen kontakt vid leverans* är i startgroparna. Rätt kontaktuppgifter i 1177 krävs. Fortsätta titta på digital bruksanvisning i 1177, hur kan vi lösa det via teknisk lösning. Vidare dialog med Inera.
	Starta workshops och dialoger med våra kunder utifrån vilka samarbeten som vi kan utveckla tillsammans	Q4	Magnus L	Planenligt	Det finns flera utmaningar framåt gällande hjälpmedel. Genom workshops och dialoger kan vi finna de utmanade områdena som kräver större samverkan tillsammans. Dialog påbörjas i Strategiskt kundråd i september.
	Minska kostnaderna för inkontinenshjälpmedel	Q4	Magnus L	Planenligt	Inkontinenssamordnaren utreder under 2026 hur vi kan minska kostnaderna för inkontinenshjälpmedel. Dialog pågår med både primärvården och kommuner.
	Se över Hjälpmedelscentrums regelverk och kriterier utifrån det ekonomiska perspektivet och ta fram förslag och konsekvenser	Q3	Magnus L	Planenligt	En extern genomlysning av verksamheten har gjorts, och efter genomgång av rapporten i nämnden så fick verksamhetschefen i uppdrag att ta fram förslag på en ny enhet på HMC som handhar verksamhetshjälpmedel. Nämnden gav även i uppdrag att se över möjlighten till att ändra betalningsansvaret för hjälpmedel i hemsjukvården.
	Utveckla och skapa fler digitala processer på Hjälpmedelscentrum	Q4	Magnus L	Planenligt	Genom den digitala utveckling som gjorts har vi kunnat förstärka med en ny digital utvecklare utan att utöka antal medarbetare.
	Ta fram förslag för att begränsa uttag av tillbehör till andningshjälpmedel	Q3	Magnus L	Planenligt	Region Västmanland har idag fria uttag av tillbehör till andningshjälpmedel, vi har tagit fram ett förslag till förändring som tas upp för beslut på Hjälpmedelsnämnden under hösten.

Aktiviteter

Nr	Aktiviteter	Tidplan	Ansvarig	Status	Kommentar
	Utreda möjligheter för att införa 3D-printning i verksamheten	Q4	Johan J	Planenligt	HMC har köpt in en 3D-printer som planeras att börja användas under 2026. Samarbete pågår nu med Region Västmanlands regulatoriska person för att sätta rutiner kring arbetet.
	Hjälpmedelscentrum ska genomföra utl	Q4	Magnus L		
	Fortsatt kompetensutveckling i Funktionsrätt	Q4	Magnus L	Planenligt	Under HMC-dagen fortsätter kompetensutvecklingen för personalen via extern föreläsare.
	Presentera resultatet av utredningen kring uppdraget som gavs under 2025 om verksamhetshjälpmedel i Västmanland	Q1	Magnus L	Planenligt	Presenterad för Hjälpmedelsnämnden den 22 maj.
	Undersöka hur Hjälpmedelscentrum som verksamhet befinner sig i förhöjd beredskap	Q4	Magnus L	Planenligt	Dialog förs med beredskapsenheten.

Produktionsdata

Produktion	Delår 2 2025	Delår 2 2026
Antal beställningar	34 103	35 274
Antal returer	25 628	26 462
Antal arbetsordrar rekonditionering	15 624	15 263
Antal konsulentremisser utprovning	719	766
Antal arbetsordrar Teknik (AU och FU)	9 511	9 717
Antal kundtjänstsamtal	15 226	13 702
Antal hämtordrar	14 289	14 299

Indikator	Mål 2026	Utfall ack	Status
Ökning av antal ärenden via 1177.se	Öka 10%	12,0%	
Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	80%	69,7%	
Andel patienter som fått reparation/service slutförd inom 5 arbetsdagar	88%	89,8%	
Andel besvarade telefonsamtal hos kundtjänst	96%	99,5%	
Andel leveranser på planerad leveransdag	95%	93,1%	
Andel körda mil per uthyrd individmärkt hjälpmedelsvolym (kvot)	0,5	0,38	

Produktionsdata forts.

Volym uthyrda hjälpmedel	Delår 2 2025	Delår 2 2026	Förändring %
Volym individmärkta hjälpmedel	78 558	80 906	3,0%
Volym huvudhjälpmedel	93 566	96 015	2,6%
Varav totalt regionfinansierat (individmärkt)	**66 924**	**69 067**	**3,2%**
Familjeläkarenheter (Vårdval)	41 558	42 194	1,5%
Vårdval Västmanland (centralt konto)	9 320	9 828	5,5%
Habiliteringscentrum	9 573	10 003	4,5%
Övriga regionenheter	6 673	7 042	5,5%
Varav totalt kommuner (individmärkt)	**11 220**	**11 618**	**3,5%**
Arboga	870	876	0,7%
Fagersta	531	517	-2,6%
Hallstahammar	735	755	2,7%
Kungsör	261	230	-11,9%
Köping	1 219	1 306	7,1%
Norberg	246	227	-7,7%
Sala	898	969	7,9%
Skinnskatteberg	158	172	8,9%
Surahammar	512	449	-12,3%
Västerås	5 790	6 117	5,6%

Hjälpmedel utanför sortiment och regelverk

10 ärenden utanför sortiment och regelverk har beviljats, varav 1 med delad finansieringsrisk.
1 ärende har avslagits.

Antal beviljade beslut utanför sortiment och regelverk	Kostnad kr
Manuell trehjulig rullstol som framförs med trampor, med delad finansiering	120 801
Gåstol Framerunner	Retur
Drivaggregat användarstyrt E-drive, 2 el	47 535
Modulärt sittsystem nr 3, 2 ärenden	Retur x 2
Arbetsstol nr 3	38 475
Drivaggregat, 2 el, e-motionhjul	47 535
Höj- och sänkbar hygienstol Alto	25 295
Vagn Mobibed	85 777
Arbetsstol Real, nr 3	Retur

Ekonomisk effekthemtagning

EKONOMISK EFFEKTHEMTAGNING AV AKTIVITETER, INVESTERINGS- OCH DIGITALISERINGSPROJEKT

Aktivitet/projekt	Tidplan	Beräknad effekt	Realiserad effekt	Kommentar
Lageroptimering	2026		33 tkr	
Cirkulärt flöde	2026		28 tkr	Avser dyna Contur.
Avtalstrohet	2026		1 065 tkr	

Aktiviteter utifrån anslag från Regionstyrelsen

PLANERADE AKTIVITETER UTIFRÅN ANSLAG FRÅN REGIONSTYRELSEN, MNKR

Verksamhet	Aktivitet	Beräknad kostnad	Beräknad effekt	Status	Tidplan
HMC	Genomlysning av prismodell och regelverk för att möta Nära vård omställningen	0,4		Genomförd av Sirona	
HMC	Lagerautomat Hjälpmedel	1,5		Kommer inte att genomföras 2026	

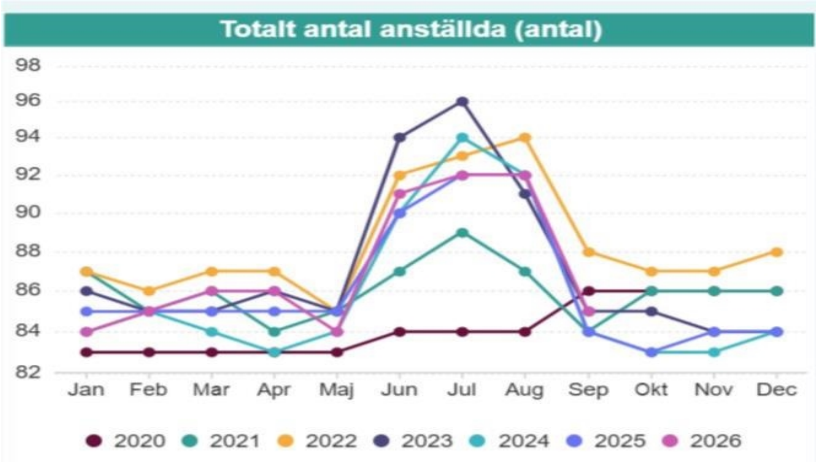
Region Västmanland

Arbetad tid och antal anställda

Arbetad tid, ack aktuell månad	2025		Förändring	Förändring %
Utförd arbetstid Egen personal	75 115		2 994	3,99%
Utförd arbetstid Resursenheten	0		0	0,00%
Utförd arbetstid Externt inhyrd personal (utifrån kostnad)	0		0	0,00%
Arbetad tid inkl jour/beredskap	**75 835**		2 273	3,00%
Arbetad tid exkl jour/beredskap	**75 835**		2 273	3,00%
Antal årsarbetare utifrån arbetad tid exkl jour/beredskap	**75**		2	3,00%

Antal anställda

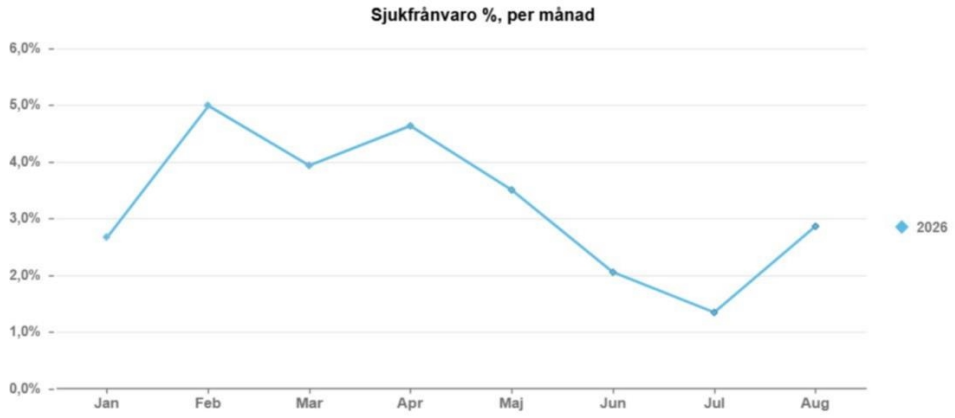
Kommentarer

- Positivt med färre rehabärenden 2026
- Hög nöjdhet i våra pulsmätningar
- Förändring på antal anställda efter beviljad utökning i verksamheten.

Region Västmanland

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro mätt i procent	2025	2026
Total sjukfrånvaro	**5,1**	**3,2**
Varav sjukdag 1-14	2,9	2,2
Varav sjukdag 15-90	1,5	0,4
Varav sjukdag 91-365	0,2	0,6
Varav sjukdag 366-	0,5	0
Kvinnor	6,3	4,3
Män	3,7	2,1
Anställda -29 år	2,5	1,2
Anställda 30-49 år	4,6	2,1
Anställda 50 år -	5,8	4,4

Kommentarer

- Sjukfrånvaron är totalt sett mycket lägre än förra året, vilket är glädjande.

Region Västmanland

Ekonomi

Prognostiserat resultat 887 tkr

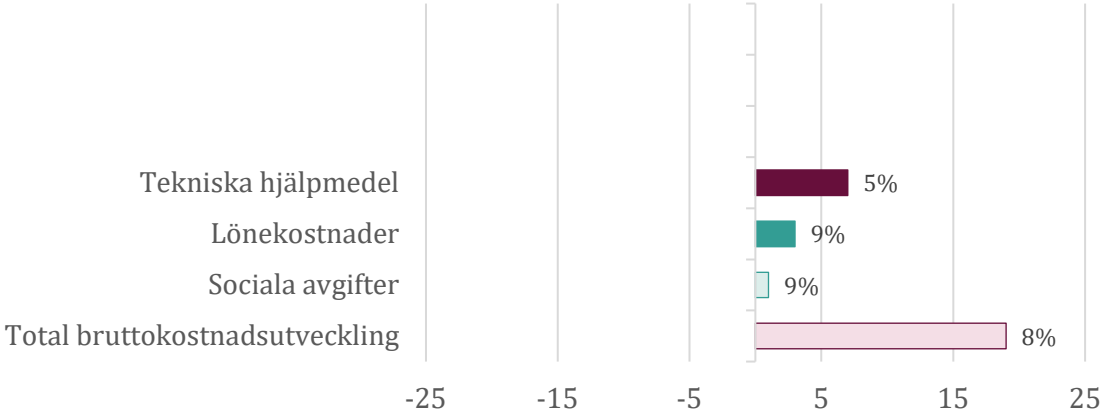
Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026
Hyra	140 007	147 504	147 504
Återbetalning av resultat	-7 802	0	0
Försäljning	91 115	85 877	93 676
Egenavgifter	415	420	420
Servicetjänster	3 803	3 925	3 925
Inkontinenssamordning	1 198	1 235	1 235
Övriga verksamhetsintäkter	1 314	727	1 147
Summa intäkter	**230 049**	**239 688**	**247 907**
Personalkostnader	-52 292	-56 261	-57 109
Tekniska hjälpmedel	-107 028	-111 035	-114 035
Övriga material, varor	-248	-216	-216
Fastighetskostnader	-10 537	-10 266	-10 386
Frakt och transport	-2 084	-2 669	-2 804
Avskrivningar hjälpmedel	-39 484	-39 500	-42 200
Avskrivningar övrigt	-578	-449	-441
IT-kostnader	-5 752	-6 024	-6 101
Övriga kostnader	-7 242	-10 216	-10 426
Finansiella kostnader	-2 856	-3 052	-3 302
Summa kostnader	**-228 098**	**-239 688**	**-247 020**
Resultat	**1 951**	**0**	**887**

Värt att notera

Prognos jämfört med budget:

- Högre försäljningsintäkter beror på ökad försäljning av hjälpmedel, främst till kommunerna. Även ökad försäljning av förbrukningsmaterial inom diabetesområdet.
- Ökade personalkostnader till följd av utökning av en systemförvaltare för Sesam från juni och två chaufförer där rekrytering pågår.
- Ökade returer av gamla hjälpmedel medför ökade omkostnader för utrangering.
- Ökade avskrivningskostnader för hjälpmedel beror på ökad investeringstakt.

Kostnadsutveckling helårsprognos

Kommentarer

Prognos jämfört med utfall 2025:

- Lönekostnaderna har ökat 9 %. Utöver normal löneutveckling medför minskad sjukfrånvaro (utan vikarie) och utökat antal tjänster ökade lönekostnader.
- De sociala avgifterna har ökat med 9 % till följd av ökade lönekostnader.
- De totala hjälpmedelskostnaderna har ökat 5 %. Volymerna inom diabetesområdet fortsätter att öka samtidigt som vi har en generationsväxling av insulinpumpar. Försäljning av hjälpmedel, främst till kommunerna, ökar. Det medför ökat inköpsbehov.

Region Västmanland

Investeringar

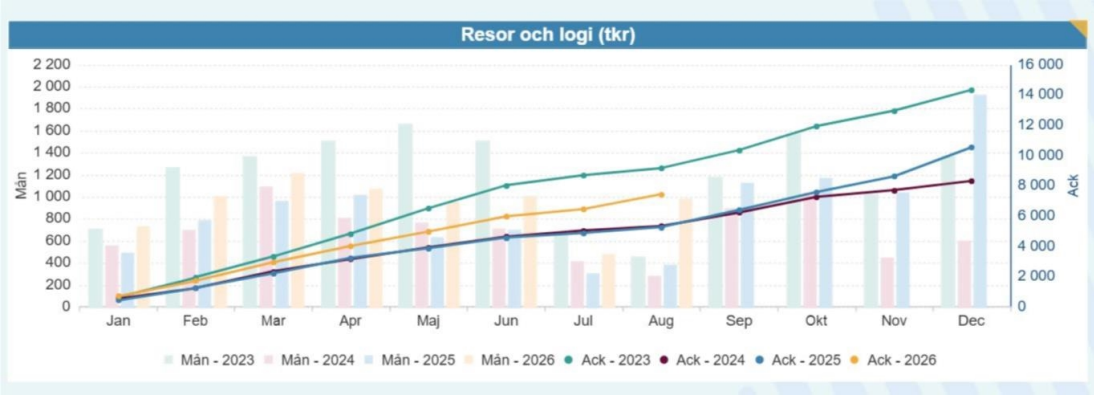
Investeringsprojekt *Belopp i tkr*	Bokslut 2025	Överförda medel	Budget 2026 inkl överförda medel	Utfall 2026	Prognos 2026	Budget-avvikelse
Förflyttning	16 948			13 288	19 932	
Kommunikation	6 493			5 149	7 723	
Behandling	8 929			6 723	10 084	
Insulinpumpar	3 885			3 731	5 597	
Medicinska behandlingshjälpmedel	3 605			3 353	5 029	
Övriga tekniska hjälpmedel	7 156			4 694	7 042	
Summa tekniska hjälpmedel	**47 016**	**5 184**	**52 084**	**36 938**	**55 407**	**-3 323**
Bilar och transportmedel						
Övriga maskiner och inventarier	799	0	220	183	183	37
Summa övriga investeringar	**799**	**0**	**220**	**183**	**183**	**37**
Summa	**47 815**	**5 184**	**52 304**	**37 121**	**55 590**	**-3 286**

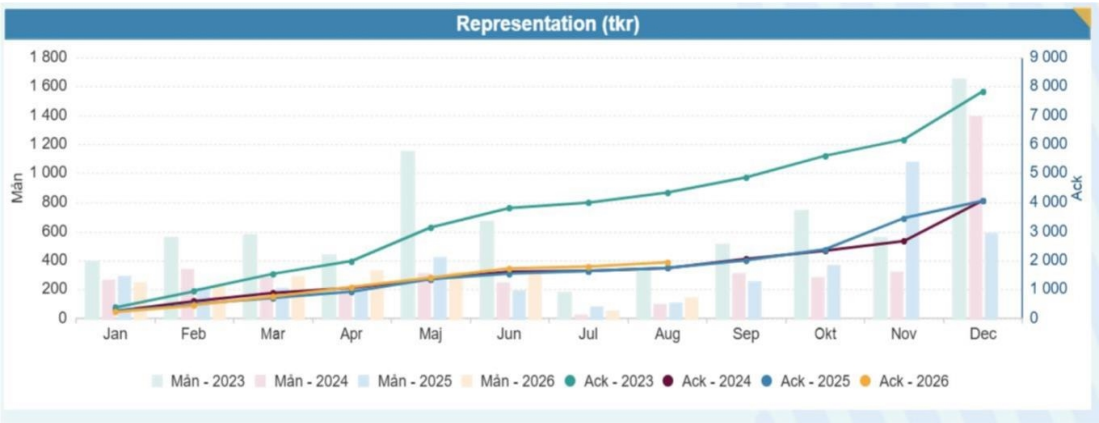
Kommentarer

Prognos jämfört med bokslut 2025

- Generellt högre investeringstakt jämfört med föregående år.
- Elrullstolar beräknas öka +2,5 mnkr till följd av generationsväxling. Även manuella rullstolar +0,7 mnkr (volymökning) och gåbord 0,9 mnkr beräknas öka. Trenden är att fler och mer avancerade gåbord förskrivs.
- Klockor och kalendrar beräknas öka +0,7 mnkr, vilket främst avser volymökning.
- Avancerade andningshjälpmedel beräknas öka +1,4 mnkr, varav ventilatorer +1 mnkr och syrgasutrustningar +0,4 mnkr.
- Insulinpumpar beräknas öka +1,7 mnkr till följd av generationsskifte där gamla pumpar ersätts med nya och även en volymökning.
- Däremot beräknas rollatorer minska med 0,3 mnkr till följd av lägre volym.
- Avseende övriga investeringar har 90 stycken stolar köpts in till konferensrummet Gripen. Föregående år gjordes en ersättnings-investering i två truckar.

Nyckeltalsuppföljning

Kommentarer

- Kostnaderna för resor och logi avser upphandlingar och utbildningar
- Representations-kostnaderna avser främst flera pensionsavgångar
- Generell restriktivitet råder fortsatt

Region Västmanland

Intern kontroll regionövergripande

Granskningsområde	Berörd reglemente, policy, regler	Metod för granskningen	Resultat av granskningen	Åtgärder
Kontroll av ny lön vid förändrad anställningsform i samma uppdrag	Avtal, riktlinjer	Kontroll av avslutade tillsvidareanställningar som har följts av timanställning under perioden 2025-06-01 -- 2026-05-31	Inga medarbetare från HMC fanns med i stickprovskontrollen.	Fortsatt uppföljning nästa år.
Säkerställa att språkbedömningar i samband med rekrytering genomförs enligt gällande lagar, styrdokument och rutiner	Styrdokument och rutiner	Stickprovskontroll	Inga medarbetare från HMC fanns med i stickprovskontrollen.	Ingen åtgärd krävs.
Kontroll av beslut om bisyssla samt tidigare medarbetare som går in som konsult	Riktlinjer	Stickprovskontroll	I stickprovskontrollen fanns inte någon nyanmäld bisyssla från medarbetare inom HMC.	Fortsatt arbete med information och uppföljning.
Kontroll av om inköpen görs utifrån upphandlade eller direktupphandlade avtal	Inköpspolicy	Stickprovskontroll av om inköp som görs av annan än upphandlad leverantör görs via tillåten direkt-upphandling och om artiklarna som köps av upphandlade leverantörer ingår i avtalet	Följande kontogrupper har kontrollerats: Inhyrd personal, livsmedel och laboratoriematerial. Kontrollen utgår från rapport som erhålls från Inköp. Inga inköp har identifierats i valda kontogrupper och vald period.	Ingen åtgärd krävs.

Intern kontroll Hjälpmedelsnämnden

Granskningsområde	Berörd reglemente, policy, regler	Metod för granskningen	Resultat av granskningen	Åtgärder
Kontroll av att inköpen följer investeringsramen	Investerings-reglemente	Månadsvis uppföljning Proaktivt arbete kontinuerligt under 2026 så att investeringsramen inte överskrids	Vi märkte tidigt att vi troligtvis inte kommer att klara den beviljade investeringsramen och har nu flaggat för att vi kommer eventuellt behöva akutäska mer medel i år för att inte få totalstopp på hjälpmedel	Nära vårdomställningen bidrar till ökat behov av hjälpmedel, vilket medför en ökad investeringstakt. Många äldre hjälpmedel är utslitna och behöver ersättas. Dialog med våra kunder fortsätter om vikten av att följa regelverket.